

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ

ΙΑΝ ΜΑΖΆΚ

της 18ης Ιανουαρίου 2007¹

I — Εισαγωγή

1. Με την παρούσα αίτηση αναιρέσεως, η γερμανική εταιρία SGL Carbon AG (στο εξής: SGL) ζητεί από το Δικαστήριο να αναιρέσει την απόφαση του Πρωτοδικείου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 15ης Ιουνίου 2005, στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις T-71/03, T-74/03, T-87/03 και T-91/03, Tokai κ.λπ. κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων² (στο εξής: αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση), στο μέτρο που το Πρωτοδικείο απέρριψε την προσφυγή της, στην υπόθεση T-91/03, για την ακύρωση της αποφάσεως C(2002) 5083 τελικό της Επιτροπής της 17ης Δεκεμβρίου 2002 (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση), με αντικείμενο διαδικασία βάσει του άρθρου 81 ΕΚ.

2. Με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, το Πρωτοδικείο, μεταξύ άλλων, μείωσε το πρόστιμο που είχε επιβληθεί στην SGL για την παράβαση που διέπραξε στον τομέα του ισοστατικού γραφίτη και απέρριψε την προσφυγή κατά τα λοιπά.

3. Η υπό κρίση αίτηση αναιρέσεως συνδέεται στενά, ως προς το ιστορικό της υποθέσεως και τους προβαλλόμενους ισχυρισμούς, με την αίτηση αναιρέσεως στην υπόθεση C-308/04 P, η οποία αφορούσε πρόστιμα που επέβαλε η Επιτροπή για τη συμμετοχή σε σειρά συμφωνιών και εναρμονισμένων πρακτικών στον τομέα των ηλεκτροδίων γραφίτη. Η υπόθεση αυτή περατώθηκε με απόφαση του Δικαστηρίου της 29ης Ιουνίου 2006³.

II — Νομικό πλαίσιο

A — Ο κανονισμός 17

4. Το άρθρο 15 του κανονισμού 17 του Συμβουλίου, της 6ης Φεβρουαρίου 1962,

1 — Γλώσσα του πρωτοτύπου: η αγγλική.

2 — Συλλογή 2005, σ. II-10.

3 — Απόφαση C-308/04 P, SGL Carbon κατά Επιτροπής (Συλλογή 2006, σ. I-5977). Η υπό κρίση αίτηση αναιρέσεως συνδέεται, κατ' αυτή την έννοια, ως ένα βαθμό, και με την αίτηση αναιρέσεως στην υπόθεση C-289/04 P, Showa Denko κατά Επιτροπής (Συλλογή 2006, σ. I-5859).

πρώτου κανονισμού εφαρμογής των άρθρων [81] και [82] της Συνθήκης⁴ (στο εξής: κανονισμός 17), ορίζει τα εξής:

ενός εκατομμυρίου λογιστικών μονάδων, ή και ποσό μεγαλύτερο από αυτό μέχρι ποσοστού δέκα τοις εκατό του κύκλου εργασιών που πραγματοποίησε κατά την προηγούμενη διαχειριστική περίοδο μία των επιχειρήσεων, οι οποίες έχουν συνεργήσει στην παράβαση, όταν εκ προθέσεως ή εξ αμελείας:

«1. Η Επιτροπή δύναται με απόφασή της να επιβάλλει στις επιχειρήσεις και ενώσεις επιχειρήσεων πρόστιμα ύψους εκατό μέχρι και πέντε χιλιάδων λογιστικών μονάδων όταν εκ προθέσεως ή εξ αμελείας:

α) διαπράττουν παράβαση των διατάξεων του άρθρου [81], παράγραφος 1, ή του άρθρου [82] της Συνθήκης [...]

[...]

β) παρέχουν ανακριβείς πληροφορίες σε απάντηση αιτήσεως που [υποβλήθηκε] σύμφωνα με το άρθρο 11, παράγραφος 3 ή 5,

[...]

[...]

Κατά τον καθορισμό του ύψους του προστίμου πρέπει να λαμβάνεται υπόψη, εκτός από τη σοβαρότητα της παραβάσεως, και η διάρκειά της.

2. Η Επιτροπή δύναται να επιβάλλει με απόφαση στις επιχειρήσεις και ενώσεις επιχειρήσεων πρόστιμο ύψους χιλίων μέχρις

[...]»

4 — ΕΕ ειδ. έκδ. 08/001, σ. 25.

B — Οι κατευθυντήριες γραμμές

5. Η ανακοίνωση της Επιτροπής υπό τον τίτλο «Κατευθυντήριες γραμμές για τον υπολογισμό των προστίμων που επιβάλλονται δυνάμει του άρθρου 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 17 και του άρθρου 65, παράγραφος 5, της Συνθήκης ΕΚΑΧ»⁵ (στο εξής: κατευθυντήριες γραμμές) ορίζει στο προοίμιό της τα εξής:

«Σκοπός των [οριζομένων] αρχών [...] είναι να καταστεί δυνατή η διασφάλιση της διαφάνειας και της αντικειμενικότητας των αποφάσεων της Επιτροπής, τόσο έναντι των επιχειρήσεων, όσο και έναντι του Δικαστηρίου, και παράλληλα να κατοχυρωθεί η διακριτική ευχέρεια που ο νομοθέτης έχει παραχωρήσει στην Επιτροπή για τον καθορισμό του ύψους των προστίμων, με ανώτατο όριο το 10% του συνολικού κύκλου εργασιών των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων. Η άσκηση της διακριτικής αυτής ευχέρειας θα πρέπει, ωστόσο, να εντάσσεται σε μια συνεκτική και απαλλαγμένη από αυθαίρετες διακρίσεις πολιτική, η οποία να είναι κατάλληλα προσαρμοσμένη στους στόχους της καταστολής των παραβιάσεων των κανόνων ανταγωνισμού.

Η νέα μέθοδος η οποία θα εφαρμόζεται για τον καθορισμό του ύψους των προστίμων θα πρέπει στο εξής να [συμβαδίζει με το ακόλουθο] σύστημα, το οποίο στηρίζεται

στον προσδιορισμό ενός βασικού ποσού επί του οποίου εφαρμόζονται προσαυξήσεις, εάν συντρέχουν επιβαρυντικές περιστάσεις, και μειώσεις, εάν συντρέχουν ελαφρυντικές περιστάσεις.»

Γ — Ανακοίνωση περί συνεργασίας

6. Με την ανακοίνωσή της σχετικά με τη μη επιβολή ή τη μείωση των προστίμων σε υποθέσεις συμπράξεων⁶ (στο εξής: ανακοίνωση περί συνεργασίας), η Επιτροπή καθόρισε τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες οι επιχειρήσεις που συνεργάζονται με την Επιτροπή στο πλαίσιο έρευνας σχετικής με σύμπραξη μπορούν να απαλλαγούν ή να τύχουν μειώσεως του προστίμου που άλλως θα έπρεπε να καταβάλουν.

7. Το τμήμα Α, παράγραφος 5, της ανακοίνωσης περί συνεργασίας έχει ως εξής:

«Η συνεργασία μιας επιχείρησης με την Επιτροπή αποτελεί ένα μόνον από τα στοιχεία τα οποία λαμβάνει υπόψη της η τελευταία κατά τον καθορισμό του ύψους του προστίμου [...]»

5 — ΕΕ 1998, C 9, σ. 3.

6 — ΕΕ 1996, C 207, σ. 4.

8. Το τμήμα Γ της ανακοίνωσης περί συνεργασίας, με τίτλο «Σημαντική μείωση του ύψους του προστίμου», έχει ως εξής:

«Η επιχείρηση η οποία πληροί τις προϋποθέσεις που εκτίθενται στο τμήμα Β, στοιχεία β' έως ε', και [καταγγέλλει] τη μυστική σύμπραξη αφού η Επιτροπή προβεί σε έλεγχο, μετά από απόφαση, στις επιχειρήσεις που συμμετέχουν στη σύμπραξη, χωρίς ο έλεγχος αυτός να έχει αποδώσει επαρκή βάση η οποία να δικαιολογεί την κίνηση της διαδικασίας για την έκδοση απόφασης, επωφελείται από μείωση κατά 50 έως 75 % του ύψους του προστίμου.»

9. Οι προϋποθέσεις του τμήματος Β, στις οποίες παραπέμπει το τμήμα Γ, συντρέχουν όταν η οικεία επιχείρηση:

«α) γνωστοποιεί στην Επιτροπή τη μυστική σύμπραξη πριν προβεί η Επιτροπή σε έλεγχο, μετά από απόφαση, στις επιχειρήσεις που μετέχουν στη σύμπραξη, και χωρίς να διαθέτει ήδη επαρκείς πληροφορίες για να αποδείξει την ύπαρξη της καταγγελλόμενης σύμπραξης·

β) είναι η πρώτη που προσκομίζει στοιχεία καθοριστικά για την απόδειξη της ύπαρξης της σύμπραξης·

γ) διακόπτει τη συμμετοχή της στην αθέμιτη δραστηριότητα το αργότερο τη στιγμή κατά την οποία [καταγγέλλει] τη σύμπραξη·

δ) παρέχει στην Επιτροπή όλες τις απαραίτητες πληροφορίες, καθώς και τα αποδεικτικά έγγραφα και στοιχεία που διαθέτει σχετικά με τη σύμπραξη και διατηρεί συνεχή και πλήρη συνεργασία καθ' όλη τη διάρκεια της έρευνας·

ε) δεν έχει υποχρεώσει άλλη επιχείρηση να συμμετάσχει στη σύμπραξη ούτε ανέλαβε τη σχετική πρωτοβουλία ή διαδραμάτισε αποφασιστικό ρόλο ως προς την παράνομη αυτή δραστηριότητα.»

10. Κατά την παράγραφο 1 του τμήματος Δ, «[ε]φόσον επιχείρηση συνεργάζεται χωρίς να πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις που εκτίθενται στα τμήματα Β ή Γ, τυχάνει μείωσης κατά 10 έως 50% του ύψους του προστίμου που θα της είχε επιβληθεί εάν δεν είχε συνεργαστεί, και κατά την παράγραφο 2 του τμήματος αυτού, «[α]υτό μπορεί ιδίως να συμβεί εφόσον:

— πριν από την ανακοίνωση των αιτιάσεων, η επιχείρηση παράσχει στην

Επιτροπή πληροφορίες, έγγραφα ή άλλα αποδεικτικά στοιχεία που συμβάλουν στην επιβεβαίωση της παράβασης.

οποία ήδη αθώωθηκε ή καταδικάστηκε με αμετάκλητη απόφαση σύμφωνα με τον νόμο και την ποινική δικονομία του κράτους αυτού.

- μετά την ανακοίνωση των αιτιάσεων, η επιχείρηση ενημερώσει την Επιτροπή ότι δεν αμφισβητεί τα γεγονότα επί των οποίων βασίζονται οι κατηγορίες της.»

Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου δεν εμποδίζουν την επανάληψη της διαδικασίας σύμφωνα με τον νόμο και την ποινική δικονομία του κράτους για το οποίο πρόκειται, εάν υπάρχουν αποδείξεις νέων ή μεταγενέστερων της απόφασης γεγονότων, ή υπήρξε θεμελιώδες σφάλμα της προηγούμενης διαδικασίας, που θα μπορούσαν να επηρεάσουν το αποτέλεσμα της υπόθεσης.

Δ — Η Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών

Καμία απόκλιση από αυτό το άρθρο δεν επιτρέπεται με βάση το άρθρο 15 της Σύμβασης.»

11. Το άρθρο 4 του πρωτοκόλλου 7 της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, η οποία υπογράφηκε στη Ρώμη στις 4 Νοεμβρίου 1950, ορίζει τα εξής:

III — Πραγματικά περιστατικά και ιστορικό της εκδόσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως

«Το δικαίωμα ενός προσώπου να μη δικαστεί ή να μη τιμωρηθεί δύο φορές

12. Στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, το Πρωτοδικείο συνόψισε το ιστορικό της διαφοράς ως εξής:

Κανένας δεν μπορεί να διωχθεί ή να καταδικασθεί ποινικά από τα δικαστήρια του ίδιου κράτους, για μια παράβαση για την

«1 Με την απόφαση C(2002) 5083 τελικό [...] η Επιτροπή διαπίστωσε τη συμμετοχή διαφόρων επιχειρήσεων σε σειρά συμφωνιών και εναρμονισμένων πρα-

κτικών, υπό την έννοια του άρθρου 81, παράγραφος 1, ΕΚ και του άρθρου 53, παράγραφος 1, της Συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (ΕΟΧ), στον τομέα του ειδικού γραφίτη, κατά το χρονικό διάστημα από τον Ιούλιο του 1993 έως τον Φεβρουάριο του 1998.

2 Για την εφαρμογή της οδηγίας, ως “ειδικοί γραφίτες” νοούνται τα προϊόντα γραφίτη, ιδίως ο ισοστατικός γραφίτης, καθώς και ο γραφίτης εξέλασης και ο μορφοποιημένος γραφίτης που χρησιμοποιείται για διάφορες εφαρμογές. Δεν περιλαμβάνονται τα ηλεκτροδία γραφίτη που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή χάλυβα.

3 Τα μηχανικά χαρακτηριστικά του ισοστατικού γραφίτη είναι ανώτερα από αυτά του γραφίτη εξέλασης και του μορφοποιημένου γραφίτη, η δε τιμή κάθε κατηγορίας γραφίτη ποικίλλει ανάλογα με τα μηχανικά του χαρακτηριστικά. Ο ισοστατικός γραφίτης απαντά, μεταξύ άλλων, υπό μορφή ηλεκτροδίων για τις μηχανές ηλεκτροδιάβρωσης που χρησιμοποιούνται για την παρασκευή μεταλλικών καλουπιών για την αυτοκινητοβιομηχανία και τη βιομηχανία ηλεκτρονικών. Χρησιμοποιείται, επίσης, στις μήτρες για τη συνεχή χύτευση μη σιδηρούχων μετάλλων, όπως ο χαλκός και τα κράματα χαλκού.

4 Η διαφορά μεταξύ του κόστους παραγωγής του ισοστατικού γραφίτη και του γραφίτη εξέλασης ή μορφοποιημένου γραφίτη είναι τουλάχιστον 20%. Γενι-

κώς, ο γραφίτης εξέλασης είναι ο φθηνότερος και επιλέγεται, ως εκ τούτου, εφόσον ικανοποιεί τις απαιτήσεις του χρήστη. Τα προϊόντα εξέλασης χρησιμοποιούνται για ευρεία κλίμακα βιομηχανικών εφαρμογών, κυρίως στη σιδηροχαλυβουργία, στη βιομηχανία αλουμινίου, στις χημικές βιομηχανίες και στη μεταλλουργία.

5 Ο μορφοποιημένος γραφίτης χρησιμοποιείται γενικώς μόνο σε ευρείας κλίμακας εφαρμογές, καθότι οι ιδιότητές του είναι κατά κανόνα κατώτερες από αυτές του γραφίτη εξέλασης.

[...]

7 Η προσβαλλόμενη απόφαση αφορά δύο χωριστές συμπράξεις, μία από τις οποίες σχετίζεται με την αγορά του ισοστατικού ειδικού γραφίτη, η δε άλλη με την αγορά του ειδικού γραφίτη εξέλασης, ενώ δεν αποδείχθηκε παράβαση σχετική με τον μορφοποιημένο γραφίτη. Οι συμπράξεις αυτές αφορούσαν πολύ ειδικά προϊόντα, ιδίως γραφίτη σε ολόκληρους και τεμαχισμένους όγκους, αλλά όχι βιομηχανοποιημένα προϊόντα που παρασκευάζονται βάσει παραγγελίας του πελάτη.

- 8 Οι κύριοι παραγωγοί ειδικού γραφίτη στον δυτικό κόσμο είναι πολυεθνικές εταιρίες. [...]
- 9 Κατά την ημερομηνία εκδόσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως, οι σημαντικότεροι παραγωγοί ισοστατικού ειδικού γραφίτη εντός της Κοινότητας/ΕΟΧ ήταν η γερμανική εταιρία SGL Carbon AG (στο εξής: SGL) και η γαλλική εταιρία Le Carbone-Lorraine SA (στο εξής: LCL). Η ιαπωνική εταιρία Toyo Tanso Co. Ltd (στο εξής: TT) ήταν τρίτη και την ακολουθούσαν άλλες ιαπωνικές εταιρίες, μεταξύ άλλων η Tokai Carbon Co. Ltd (στο εξής: Tokai), η Ividen Co. Ltd (στο εξής: Ividen), οι Nippon Steel Chemical Co. Ltd (στο εξής: NSC) και NSCC Techno Carbon Co. Ltd (στο εξής: NSCC) και η αμερικάνικη εταιρία UCAR International Inc. (στο εξής: UCAR), μετέπειτα GrafTech International Ltd.
- 12 Από τον Ιούνιο του 1997, η Επιτροπή άρχισε να ερευνά την αγορά των ηλεκτροδίων γραφίτη και κατέληξε στην έκδοση της αποφάσεως της 18ης Ιουλίου 2001, σχετικά με διαδικασία του άρθρου 81 της Συνθήκης ΕΚ και του άρθρου 53 της συμφωνίας ΕΟΧ — Υπόθεση COMP/E-1/36.490— Ηλεκτρόδια γραφίτη (ΕΕ 2002, L 100, σ. 1). Κατά τη διεξαγωγή της έρευνας αυτής, το 1999, η UCAR επικοινωνήσε με την Επιτροπή, προκειμένου να υποβάλει αίτηση βάσει της [ανακοινώσεως περί συνεργασίας]. Η αίτηση αφορούσε εικαζόμενες αντίθετες προς τον ανταγωνισμό πρακτικές στις αγορές του ισοστατικού γραφίτη και του γραφίτη εξέλασης.
- [...]
- 11 Οι βασικοί μετέχοντες στην παγκόσμια αγορά γραφίτη εξέλασης ήταν η UCAR (40%) και η SGL (30%). Στην ευρωπαϊκή αγορά αντιπροσώπευαν τα δύο τρίτα των πωλήσεων. Οι Ιάπωνες παραγωγοί κατείχαν από κοινού περίπου το 10% της παγκόσμιας αγοράς και το 5% της κοινοτικής αγοράς. Το ποσοστό των πωλήσεων προϊόντων εξέλασης σε ολόκληρους ή τεμαχισμένους όγκους (μη
- 13 Βάσει των εγγράφων που προσκόμισε η UCAR, η Επιτροπή απέστειλε αιτήσεις παροχής πληροφοριακών στοιχείων βάσει του άρθρου 11 του [κανονισμού 17] στις SGL, Intech, Ividen, Tokai και TT, απαιτώντας αναλυτικά στοιχεία σχετικά με τις επαφές με τους ανταγωνιστές τους. Οι εταιρίες αυτές επικοινωνήσαν με την Επιτροπή και εξέφρασαν την πρόθεσή τους να συνεργαστούν στις έρευνές της.

- 14 Στις Ηνωμένες Πολιτείες ασκήθηκε ποινική δίωξη, τον Μάρτιο του 2000 και τον Φεβρουάριο του 2001, κατά θυγατρικής της LCL και θυγατρικής της TT, λόγω συμμετοχής σε παράνομη σύμπραξη στην αγορά του ειδικού γραφίτη. Οι εταιρίες παραδέχθηκαν την ενοχή τους και δέχθηκαν να καταβάλουν τα σχετικά πρόστιμα. Τον Οκτώβριο του 2001, η Ibidem επίσης παραδέχθηκε την ενοχή της και πλήρωσε πρόστιμο.
- 15 Στις 17 Μαΐου 2002, η Επιτροπή απέστειλε ανακοίνωση αιτιάσεων στους αποδέκτες της προσβαλλομένης αποφάσεως. Με τις απαντήσεις τους, όλες οι εταιρίες, πλην της Intech EDM BV και της Intech EDM AG, αναγνώρισαν την παράβαση. Καμία από αυτές δεν αμφισβήτησε το υποστατό των γεγονότων.
- 16 Δεδομένης της ομοιότητας των μεθόδων που χρησιμοποίησαν τα μέλη των συμπράξεων, το γεγονός ότι οι δύο παραβάσεις αφορούσαν συγγενή προϊόντα και ότι η SGL και η UCAR ήταν αναμειγμένες σε αμφότερες τις υποθέσεις, η Επιτροπή θεώρησε σκόπιμο να εξετάσει, στο πλαίσιο ενιαίας διαδικασίας, τις παραβάσεις στις δύο αγορές προϊόντων.
- 17 Η διοικητική διαδικασία ολοκληρώθηκε με την έκδοση, στις 17 Δεκεμβρίου 2002, της προσβαλλομένης αποφάσεως
- με την οποία διαπιστώθηκε, πρώτον, ότι οι προσφεύγουσες TT, UCAR, LCL, Ibidem, NSC και NSCC είχαν ορίσει σε παγκόσμιο επίπεδο ενδεικτικές τιμές (τιμές στόχους) στην αγορά του μη βιομηχανοποιημένου ισοστατικού γραφίτη και, δεύτερον, ότι η SGL και η UCAR είχαν διαπράξει παρόμοια παράβαση, επίσης σε παγκόσμια κλίμακα, στην αγορά του μη βιομηχανοποιημένου γραφίτη εξέλασης.
- 18 Όσον αφορά την παράβαση στην αγορά του ισοστατικού γραφίτη, η προσβαλλόμενη απόφαση επισημαίνει ότι οι τιμές ορίστηκαν και ταξινομήθηκαν ανά εφαρμογή, γεωγραφική ζώνη (Ευρώπη ή Ηνωμένες Πολιτείες) και βαθμό εμπορίας (διανομείς/εργαστήρια κατεργασίας και σημαντικοί μεγάλοι τελικοί πελάτες με δυνατότητες κατεργασίας). Αντικείμενο της συμπράξεως ήταν η εναρμόνιση των όρων εμπορίας και η ανταλλαγή των εγγράφων αποστολής, ώστε να εξασφαλίζεται η αναλυτική παρακολούθηση των πωλήσεων και να εντοπίζονται οι παρεκκλίσεις από τους όρους της συμπράξεως. Σε ορισμένες περιπτώσεις, ανταλλάχθηκαν πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με την κατανομή των σημαντικών πελατών.
- 19 Η προσβαλλόμενη απόφαση αναφέρει, στη συνέχεια, ότι εφαρμόστηκαν συμφωνίες σύμπραξης στην αγορά του

ισοστατικού γραφίτη με τακτικές πολύ-πλευρες συναντήσεις σε τέσσερα επίπεδα:

- “συναντήσεις ανώτατων στελεχών”, στις οποίες μετείχαν τα ανώτατα στελέχη των επιχειρήσεων και κατά τις οποίες ορίστηκαν οι βασικές αρχές της συνεργασίας·
  - “διεθνείς συναντήσεις εργασίας” σχετικά με την ταξινόμηση των όγκων γραφίτη σε διάφορες κατηγορίες και τον καθορισμό τιμών στόχων για κάθε κατηγορία·
  - “περιφερειακές” συναντήσεις (για την Ευρώπη)·
  - “τοπικές” (εθνικές) συναντήσεις σχετικά με τις αγορές της Ιταλίας, της Γερμανίας, της Γαλλίας, της Βρετανίας και της Ισπανίας.
- [...]
- 21 Όσον αφορά την αγορά του γραφίτη εξέλασης, από την προσβαλλόμενη απόφαση προκύπτει σαφώς ότι οι δύο πρωταγωνιστές στην ευρωπαϊκή αγορά αυτών των προϊόντων, η SGL και η UCAR, παραδέχθηκαν τη συμμετοχή τους σε ορισμένες διμερείς συναντήσεις σχετικές με την εν λόγω αγορά από το 1993 έως τα τέλη του 1996. Η UCAR και η SGL συμφώνησαν να αυξήσουν τις τιμές του γραφίτη εξέλασης στην αγορά Κοινότητας/ΕΟΧ. Συζητήθηκαν τακτικά θέματα τιμών και κατανομής των προϊόντων, ώστε να αποφεύγεται ο ανταγωνισμός ως προς τις τιμές. Πράγματι, οι νέες τιμές ανακοινώθηκαν στους πελάτες διαδοχικά, από καθένα από τα μέρη της συμφωνίας.
- 22 Στηριζόμενη στις διαπιστώσεις ως προς τα πραγματικά και νομικά στοιχεία της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή επέβαλε στις εν λόγω εταιρίες πρόστιμα που υπολογίστηκαν σύμφωνα με τη μέθοδο που ορίζουν οι κατευθυντήριες γραμμές για τη μέθοδο υπολογισμού των προστίμων που επιβάλλονται δυνάμει του άρθρου 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 17 και του άρθρου 65, παράγραφος 5, της Συνθήκης ΕΚΑΧ [...], καθώς και της ανακοινώσεως περί συνεργασίας.
- 23 Κατά το άρθρο 1, πρώτο εδάφιο, του διατακτικού της προσβαλλομένης αποφάσεως, οι ακόλουθες επιχειρήσεις παρέβησαν το άρθρο 81, παράγραφος 1, ΕΚ και το άρθρο 53, παράγραφος 1, της Συμφωνίας για τον ΕΟΧ, μετέχοντας,

κατά τις οικείες περιόδους, σε σειρά συμφωνιών και εναρμονισμένων πρακτικών που επηρεάζουν τις αγορές του ειδικού ισοστατικού γραφίτη εντός της Κοινότητας και του ΕΟΧ:

25 Το άρθρο 3 του διατακτικού επιβάλλει τα ακόλουθα πρόστιμα:

[...]

[...]

β) SGL:

β) η SGL, από τον Ιούλιο του 1993 έως τον Φεβρουάριο του 1998:

— Ειδικός ισοστατικός γραφίτης:
18 940 000 ευρώ

[...]

— Ειδικός γραφίτης εξέλασης:
8 810 000 ευρώ

24 Κατά τη δεύτερη παράγραφο της ίδιας διατάξεως, οι ακόλουθες επιχειρήσεις παρέβησαν το άρθρο 81, παράγραφος 1, ΕΚ και το άρθρο 53, παράγραφος 1, της Συμφωνίας για τον ΕΟΧ, μετέχοντας, κατά τις οικείες περιόδους, σε σύμπλεγμα συμφωνιών και εναρμονισμένων πρακτικών που επηρεάζουν τις αγορές του ειδικού γραφίτη εξέλασης εντός της Κοινότητας και του ΕΟΧ:

[...]

— η SGL, από τον Φεβρουάριο του 1993 έως τον Νοέμβριο του 1996:

26 Το άρθρο 3 ορίζει, περαιτέρω, ότι τα πρόστιμα πρέπει να καταβληθούν εντός τριών μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης της προσβαλλομένης απόφασης, διότι άλλως θα επιβληθούν τόκοι υπερημερίας με επιτόκιο 6,75 %.

[...]

27 Η προσβαλλόμενη απόφαση απεστάλη σε καθεμία από τις προσφεύγουσες με έγγραφο της 20ής Δεκεμβρίου 2002. Το

έγγραφο αυτό διευκρινίζει ότι, μετά τη λήξη της περιόδου πληρωμής που ορίζει η προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή θα προέβαινε στην είσπραξη του οικείου ποσού· εντούτοις, σε περίπτωση ασκήσεως προσφυγής ενώπιον του Πρωτοδικείου, η Επιτροπή δεν θα ελάμβανε κανένα μέτρο για την είσπραξη του προστίμου, υπό την προϋπόθεση καταβολής τόκων υπερημερίας με επιτόκιο 4,75 % και συστάσεως τραπεζικής εγγυήσεως.»

IV — Διαδικασία ενώπιον του Πρωτοδικείου και αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση

13. Με χωριστά δικόγραφα, η SGL και οι λοιπές επιχειρήσεις στις οποίες απευθύνθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση άσκησαν ενώπιον του Πρωτοδικείου προσφυγή για την ακύρωση της αποφάσεως αυτής.

14. Με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, το Πρωτοδικείο έκρινε, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«Στην υπόθεση T-91/03, SGL Carbon κατά Επιτροπής [το Δικαστήριο]:

- ορίζει σε 9 641 970 ευρώ το ποσό του προστίμου που επιβάλλεται στην προ-

σφεύγουσα με το άρθρο 3 της αποφάσεως COMP/E-2/37.667 για την παράβαση που διέπραξε στον τομέα του ισοστατικού γραφίτη·

- απορρίπτει την προσφυγή κατά τα λοιπά·

- ορίζει ότι η προσφεύγουσα φέρει τα δύο τρίτα των δικών της εξόδων και τα δύο τρίτα των εξόδων της Επιτροπής, η δε τελευταία φέρει το ένα τρίτο των δικών της εξόδων και το ένα τρίτο των εξόδων της προσφεύγουσας.»

V — Αιτήματα ενώπιον του Δικαστηρίου

15. Η SGL Carbon ζητεί από το Δικαστήριο:

- να αναιρέσει εν μέρει την απόφαση του Πρωτοδικείου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, της 15ης Ιουνίου 2005, στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις T-71/03, T-74/03, T-87/03 και T-91/03, καθόσον με αυτή απέρριψε την προσφυγή στην υπόθεση T-91/03 κατά της αποφάσεως C(2002) 5083 τελικό της Επιτροπής, της 17ης Δεκεμβρίου 2002, σχετικά με διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 81 ΕΚ·

- επικουρικώς, να μειώσει εύλογα το πρόστιμο που επιβλήθηκε στην αναιρεσειούσα με το άρθρο 3 της αποφάσεως της 17ης Δεκεμβρίου 2002, καθώς και τους προσδιορισθέντες τόκους εκκρεμοδικίας και υπερημερίας, όπως τα ποσά αυτά προκύπτουν από το διατακτικό της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως
- να καταδικάσει την αναιρεσίβλητη στα δικαστικά έξοδα.

16. Η Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο:

- να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως
- να καταδικάσει την αναιρεσειούσα στα δικαστικά έξοδα.

18. Με τον πρώτο λόγο αναιρέσεως, η SGL υποστηρίζει ότι το Πρωτοδικείο, παραλείποντας να λάβει υπόψη του τα πρόστιμα που της είχαν επιβληθεί στο παρελθόν στις Ηνωμένες Πολιτείες, παραβίασε την αρχή *non bis in idem*. Ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως βάλλει κατά της κατά 35 % αυξήσεως του ποσού του προστίμου, λόγω της ιδιότητας της SGL ως μοναδικού επικεφαλής. Ο τρίτος λόγος αναιρέσεως αφορά το γεγονός ότι το Πρωτοδικείο δεν εξέτασε τον ισχυρισμό που προέβαλε η SGL περί ανεπανόρθωτης προσβολής των δικαιωμάτων της άμυνας, στηριζόμενη στο ότι τα μέλη της ομάδας της Επιτροπής που ασχολήθηκαν με την υπόθεση δεν κατείχαν επαρκώς την οικεία γλώσσα. Με τον τέταρτο λόγο αναιρέσεως, η SGL υποστηρίζει ότι η συνεργασία της υποεκτιμήθηκε. Με τον πέμπτο λόγο αναιρέσεως, η SGL ισχυρίζεται ότι το Πρωτοδικείο παρέλειψε να λάβει υπόψη την ικανότητά της να πληρώσει το πρόστιμο και ότι τα επιβληθέντα πρόστιμα ήταν δυσανάλογα υψηλά. Με τον έκτο λόγο αναιρέσεως, η SGL υποστηρίζει ότι το Πρωτοδικείο υπολόγισε εσφαλμένα το επίτοκιο.

A — Πρώτος λόγος αναιρέσεως, περί παραβιάσεως της αρχής non bis in idem

Κύρια επιχειρήματα

VI — Η αίτηση αναιρέσεως

17. Η SGL προβάλλει έξι λόγους προς στήριξη της αιτήσεώς της αναιρέσεως, επικαλούμενη εσφαλμένη εφαρμογή των διαδικαστικών κανόνων και παράβαση του κοινοτικού δικαίου.

19. Με τα επιχειρήματα που προέβαλε σχετικά με τον πρώτο λόγο αναιρέσεως, η SGL υποστηρίζει κυρίως ότι το Πρωτοδικείο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο, καθότι παρέλειψε, όπως προκύπτει από τις σκέψεις 112 έως 116 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, να λάβει υπόψη του πρό-

στιμα που της είχαν επιβληθεί προγενέστερα στις Ηνωμένες Πολιτείες το 1999. Οι κυρώσεις αυτές έπρεπε, έστω και για λόγους φυσικής δικαιοσύνης, να οδηγήσουν σε μείωση του επιβληθέντος προστίμου. Τούτο προκύπτει από την ορθή ερμηνεία της θεμελιώδους αρχής non bis in idem, η οποία, σε αντίθεση προς τα συμπεράσματα του Πρωτοδικείου, εφαρμόζεται επίσης στις κυρώσεις που επιβάλλονται από τρίτες χώρες.

20. Όσον αφορά το περιεχόμενο και το πεδίο εφαρμογής της αρχής αυτής, η SGL παραπέμπει, ειδικότερα, στο άρθρο 50 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ενώσεως, στο άρθρο 4 του πρωτοκόλλου 7 της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών (στο εξής: ΕΣΔΑ), στις εθνικές έννομες τάξεις των κρατών μελών και σε ορισμένες αποφάσεις του Δικαστηρίου και του Πρωτοδικείου. Από την απόφαση *Boehringer*⁷ δεν μπορεί να συναχθεί, όπως εσφαλμένα υποστήριξε το Πρωτοδικείο με τη σκέψη 112 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι ο κανόνας που απαγορεύει τη σώρευση κυρώσεων δεν εφαρμόζεται σε περίπτωση, όπως η υπό κρίση, στην οποία τα πραγματικά περιστατικά που θεμελιώνουν τις δύο παραβάσεις ταυτίζονται. Η αρχή της εδαφικότητας, στην οποία αναφέρθηκε το Πρωτοδικείο με τη σκέψη 113 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, δεν έρχεται σε αντίθεση με την άποψη αυτή. Επιπλέον, είναι εσφαλμένο το συμπέρασμα στο οποίο κατέληξε το Πρωτοδικείο, με τη σκέψη 116 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι τα συμφέροντα που προστατεύουν οι κοινοτικές και οι αμερικανικές αρχές δεν ταυτίζονται.

21. Επιπλέον, η SGL υποστηρίζει, ειδικώς, ότι εσφαλμένα το Πρωτοδικείο έκρινε, με τη σκέψη 114 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι δεν χρειαζόταν να εξεταστεί ο ισχυρισμός της SGL ότι οι κυρώσεις που της επιβλήθηκαν στις Ηνωμένες Πολιτείες για τη συμμετοχή της στη σύμπραξη των ηλεκτροδίων γραφίτη αφορούσαν και τους ειδικούς γραφίτες ούτε η εξέταση, επ' αυτού, των μαρτύρων που πρότεινε η SGL. Η SGL απέδειξε, εν πάση περιπτώσει, την ύπαρξη του idem.

22. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η SGL πρόσθεσε, όσον αφορά την απόφαση του Πρωτοδικείου στην υπόθεση *SGL Carbon*⁸, ότι, μολονότι το Πρωτοδικείο δεν δέχθηκε την άποψη ότι πρέπει σε κάθε περίπτωση να λαμβάνεται υπόψη προγενέστερη κύρωση επιβληθείσα εντός τρίτου κράτους, αυτό δεν σημαίνει ότι η Επιτροπή δεν μπορεί να αποφασίσει να λάβει υπόψη της την περίπτωση αυτή. Συγκεκριμένα, λαμβανομένης ιδίως υπόψη της ανάγκης να εξασφαλίζεται η αναλογικότητα της κυρώσεως, η Επιτροπή ενδέχεται να υποχρεωθεί να χρησιμοποιήσει το περιθώριο εκτιμήσεως που διαθέτει στον τομέα αυτό, κατά τρόπο ώστε να ληφθούν υπόψη προγενέστερες κυρώσεις, όπως οι επίδικες στην υπό κρίση υπόθεση.

23. Η Επιτροπή αναπτύσσει αναλυτική επιχειρηματολογία για να αντικρούσει τα επιχειρήματα της SGL και υποστηρίζει ότι ορθώς το Πρωτοδικείο έκρινε ότι η αρχή non bis in idem δεν είχε εν προκειμένω εφαρμογή.

7 — Απόφαση του Δικαστηρίου της 14ης Δεκεμβρίου 1972, 7/72, *Boehringer Mannheim* κατά Επιτροπής (Συλλογή τόμος 1972-1973, σ. 313).

8 — Προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 3.

Εκτίμηση

24. Πρέπει, κατ' αρχάς, να υπομνησθεί ότι η αρχή *non bis in idem* απαγορεύει την επιβολή πλειόνων κυρώσεων στο ίδιο πρόσωπο για την ίδια παράνομη συμπεριφορά προς προστασία του ιδίου εννόμου συμφέροντος. Κατά πάγια νομολογία, η αρχή αυτή, την οποία καθιερώνει και το άρθρο 4 του πρωτοκόλλου 7 της ΕΣΔΑ, αποτελεί θεμελιώδη αρχή του κοινοτικού δικαίου της οποίας την τήρηση εξασφαλίζει ο κοινοτικός δικαστής⁹. Τέλος, πρέπει να υπομνησθεί ότι η εφαρμογή της αρχής αυτής εξαρτάται από την τριπλή προϋπόθεση της ταυτότητας των πραγματικών περιστατικών, της ταυτότητας του παραβάτη και της ταυτότητας του προστατευομένου εννόμου συμφέροντος. Συνεπώς, δυνάμει της αρχής αυτής, το ίδιο πρόσωπο δεν μπορεί να τιμωρηθεί περισσότερες από μία φορές για την ίδια παράνομη συμπεριφορά που αποβλέπει στην προστασία του ιδίου εννόμου αγαθού¹⁰.

25. Ακολούθως, όσον αφορά ειδικότερα τον υπό εξέταση λόγο αναιρέσεως, πρέπει να σημειωθεί ότι το Δικαστήριο έχει κρίνει, με τις αποφάσεις του SGL Carbon¹¹ και Showa Denko¹² —την ίδια βασικά άποψη διατύπω-

σε και στην απόφαση Archer Daniels¹³—, ότι η Επιτροπή δεν οφείλει να συνεκτιμήσει τις διώξεις και κυρώσεις που υπέστη επιχείρηση σε τρίτες χώρες λόγω παραβάσεως των κανόνων του ανταγωνισμού.

26. Συναφώς, το Δικαστήριο απέρριψε, με την απόφαση SGL Carbon, παρόμοιους ισχυρισμούς στηριζόμενους, κυρίως, στα ίδια επιχειρήματα με τα προβαλλόμενα από την SGL στην παρούσα υπόθεση.

27. Όσον αφορά το πεδίο εφαρμογής της αρχής *non bis in idem* σχετικά με καταστάσεις στις οποίες οι αρχές τρίτου κράτους έχουν παρέμβει δυνάμει των εξουσιών τους για την επιβολή κυρώσεων στον τομέα του εφαρμοστέου σ' αυτό το κράτος δικαίου του ανταγωνισμού, το Δικαστήριο επικέντρωσε αρχικώς τη συλλογιστική του στο διεθνές πλαίσιο μιας τέτοιας συμπράξεως, που χαρακτηρίζεται ιδίως από την παρέμβαση, εντός της αντίστοιχης επικράτειάς τους, εννόμων τάξεων τρίτων κρατών, και επισήμανε ότι η στο πλαίσιο της εδαφικής τους αρμοδιότητας άσκηση των εξουσιών των αρχών των κρατών αυτών που είναι αρμόδιες για την προστασία του ελεύθερου ανταγωνισμού υπόκειται στις ιδιαίτερες επιταγές που ισχύουν στα κράτη αυτά¹⁴.

9 — Βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 5ης Μαΐου 1966, 18/65 και 35/65, *Gutmann* κατά Επιτροπής ΕΚΑΕ (Συλλογή τόμος 1965-1968, σ. 261), και της 15ης Οκτωβρίου 2002, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P έως C-252/99 P και C-254/99 P, *Limburgse Vinyl Maatschappij* κ.λπ. κατά Επιτροπής (Συλλογή 2002, σ. I-8375, σκέψη 59).

10 — Βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση του Δικαστηρίου της 7ης Ιανουαρίου 2004, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P και C-219/00 P, *Aalborg Portland* κ.λπ. κατά Επιτροπής (Συλλογή 2004, σ. I-123, σκέψη 338).

11 — Προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 3.

12 — Προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 3.

13 — Απόφαση του Δικαστηρίου της 18ης Μαΐου 2006, C-397/03 P, *Archer Daniels Midland* και *Archer Daniels Midland Ingredients* κατά Επιτροπής (Συλλογή 2006, σ. I-4429).

14 — Σκέψεις 28 και 29.

28. Επιπροσθέτως, το Δικαστήριο έκρινε ότι τα στοιχεία που αποτελούν το βάθρο των εννόμων τάξεων άλλων κρατών στον τομέα του ανταγωνισμού όχι μόνον έχουν ιδιαίτερους σκοπούς και στόχους, αλλά συνεπάγονται και τη θέσπιση ιδιαίτερων κανόνων ουσιαστικού δικαίου που έχουν ποικιλόμορφες έννομες συνέπειες σε διοικητικό, ποινικό ή αστικό επίπεδο, εφόσον οι αρχές των κρατών αυτών έχουν αποδείξει την ύπαρξη παραβάσεων των κανόνων που ισχύουν στον τομέα του ανταγωνισμού.

29. Το Δικαστήριο διέκρινε σαφώς μεταξύ της καταστάσεως αυτής, η οποία χαρακτηρίζεται από διαφορετικές εδαφικές αρμοδιότητες και από πλείονες έννομες τάξεις που επιδιώκουν ιδιαίτερους σκοπούς και στόχους, και της καταστάσεως που χαρακτηρίζεται από την αποκλειστική εφαρμογή σε μια επιχείρηση του κοινοτικού δικαίου και του σχετικού με τον ανταγωνισμό δικαίου ενός ή περισσότερων κρατών μελών, δηλαδή της καταστάσεως κατά την οποία μια σύμπραξη περιορίζεται αποκλειστικά στο εδαφικό πεδίο εφαρμογής της έννομης τάξης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας¹⁵.

30. Τόνισε την ιδιαιτερότητα του εννόμου συμφέροντος που προστατεύεται σε κοινοτικό επίπεδο, λόγω της οποίας οι εκτιμήσεις της Επιτροπής, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της στον οικείο τομέα, μπορούν να αποκλίνουν σημαντικά από εκείνες των αρχών τρίτων κρατών.

31. Ως εκ τούτου, το Δικαστήριο κατέληξε, λαμβάνοντας κυρίως υπόψη τη διαφορά μεταξύ του εννόμου συμφέροντος που προστατεύουν οι έννομες τάξεις της Κοινότητας και του συμφέροντος που προστατεύεται σε τρίτη χώρα, ιδιαίτερα στις Ηνωμένες Πολιτείες, ότι το Πρωτοδικείο ορθώς έκρινε ότι η αρχή non bis in idem δεν είχε εφαρμογή.

32. Επομένως, ο αντίστοιχος ισχυρισμός της SGL στην υπό κρίση υπόθεση, ο οποίος συνίσταται σε επίκληση της αρχής non bis in idem, πρέπει να απορριφθεί για τον ίδιο λόγο.

33. Όσον αφορά την επίκληση άλλων αρχών από την SGL, όπως η αρχή της φυσικής δικαιοσύνης, πρέπει να προστεθεί ότι το Δικαστήριο έκρινε, με την απόφαση SGL Carbon, ότι δεν υπάρχουν άλλες αρχές, περιλαμβανομένων των αρχών του διεθνούς δικαίου, που να υποχρεώνουν την Επιτροπή να λάβει υπόψη διώξεις και κυρώσεις κατά της οικείας επιχειρήσεως σε τρίτα κράτη¹⁶.

34. Αναφορικά με το επιχείρημα που ανέπτυξε η SGL κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ότι η απόφαση SGL Carbon πρέπει να εκτιμηθεί υπό την έννοια ότι παρέχει στην Επιτροπή εξουσία εκτιμήσεως για το αν θα λάβει υπόψη της κύρωση επιβληθείσα στο παρελθόν εντός τρίτου

15 — Σκέψη 30.

16 — Σκέψεις 33 έως 37.

κράτους και ότι ενδέχεται τελικώς να υποχρεωθεί η Επιτροπή να το πράξει, αρκεί να σημειωθεί ότι η άποψη αυτή φαίνεται να καταλήγει σε μια απόπειρα νοθεύσεως της σαφούς αντίθετης ερμηνείας του Δικαστηρίου στην απόφαση αυτή και δεν μπορεί, ως εκ τούτου, να γίνει δεκτή¹⁷.

35. Συνεπώς, το Πρωτοδικείο δεν υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο και δεν παραβίασε την αρχή non bis in idem, διαπιστώνοντας, με τις σκέψεις 112 έως 116 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η Επιτροπή δεν όφειλε, κατά την επιβολή κυρώσεως στην SGL, να λάβει υπόψη της τις προηγούμενες επιβληθείσες στην SGL κυρώσεις στις Ηνωμένες Πολιτείες.

36. Επιπλέον, όσον αφορά, ειδικώς, την απόφαση Boehringer, στην οποία παραπέμπει το Πρωτοδικείο, με τη σκέψη 112 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως¹⁸, στην υπόθεση αυτή το Δικαστήριο δεν έκρινε το ζήτημα αν η Επιτροπή υποχρεούται να συνυπολογίσει πρόστιμο επιβληθέν από τις αρχές τρίτης χώρας, δεδομένου ότι δεν είχε αποδειχθεί ότι ταυτίζονταν τα πραγματικά περιστατικά που έγιναν δεκτά κατά της αναιρεσείουσας, αφενός, από την Επιτροπή και, αφετέρου, από τις αμερικανικές αρχές¹⁹.

37. Εντούτοις, στην υπόθεση αυτή, το Δικαστήριο επισήμανε ότι, σύμφωνα με την αρχή non bis in idem, οι σχετικές ενέργειες πρέπει να ταυτίζονται και να μη διαφέρουν ουσιαστικά όσον αφορά τόσο το αντικείμενό τους όσο και τη γεωγραφική τους τοποθέτηση²⁰.

38. Το Πρωτοδικείο, κρίνοντας με τη σκέψη 112 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, στην οποία διατυπώνει τα συμπεράσματά του σχετικά με την αρχή αυτή, ότι, «στις περιπτώσεις στις οποίες τα πραγματικά περιστατικά που οδήγησαν στις δύο διώξεις πηγάζουν από το ίδιο σύνολο συμφωνιών, αλλά διακρίνονται ωστόσο μεταξύ τους όσον αφορά τόσο το αντικείμενό τους όσο και τη γεωγραφική τους τοποθέτηση, η αρχή non bis in idem δεν έχει εφαρμογή», απλώς εφαρμόζει ορθώς τη νομολογία αυτή.

39. Τέλος, όσον αφορά την παράλειψη του Πρωτοδικείου, στη σκέψη 114 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, να εξετάσει τον ισχυρισμό της SGL ότι οι κυρώσεις που της επιβλήθηκαν στις Ηνωμένες Πολιτείες για τη συμμετοχή της στη σύμπραξη για τα ηλεκτρόδια γραφίτη αφορούσαν και τους ειδικούς γραφίτες και να εξετάσει επ' αυτού τους μάρτυρες που πρότεινε η SGL, πρέπει να σημειωθεί ότι, εφόσον το Πρωτοδικείο βασίμως έκρινε, όπως προαναφέρθηκε, ότι η αρχή non bis in idem δεν έχει εφαρμογή όσον αφορά τις κυρώσεις που επιβάλλονται εντός τρίτων κρατών, λόγω του ότι δεν είναι

17 — Βλ., υπ' αυτή την έννοια, προπαρατεθείσες στην υποσημείωση 3 αποφάσεις SGL Carbon, σκέψη 36, και Showa Denko, σκέψη 60.

18 — Προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 7.

19 — Βλ. απόφαση Archer Daniels, προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 13, σκέψεις 48 και 49.

20 — Βλ. απόφαση SGL Carbon, σκέψη 27.

όμοια τα προστατευόμενα συμφέροντα, ορθώς επίσης έκρινε ότι δεν ήταν αναγκαία η εξέταση της ταυτότητας των πραγματικών περιστατικών, ήτοι όμοιας συμπεριφοράς. Επομένως, το επιχείρημα αυτό πρέπει επίσης να απορριφθεί.

40. Κατόπιν των προεκτεθέντων, ο πρώτος λόγος αναιρέσεως πρέπει, ως εκ τούτου, να απορριφθεί ως αβάσιμος.

B — Δεύτερος λόγος αναιρέσεως, στρεφόμενος κατά της κατά 35 % αύξησης του ποσού του προστίμου λόγω του ισχυρισμού ότι η SGL ήταν η μοναδική επικεφαλής

Κύρια επιχειρήματα

41. Με τον δεύτερο λόγο αναιρέσεως, η SGL αμφισβητεί τα συμπεράσματα που διατύπωσε το Πρωτοδικείο με τις σκέψεις 138 έως 155 και 316 έως 331 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, με τις οποίες έκρινε ότι η SGL ήταν επικεφαλής της συμπράξεως και αποφάσισε ότι το βασικό ποσό του επιβληθέντος στην SGL προστίμου έπρεπε, ως εκ τούτου, να μειωθεί από 50 σε 35 %.

42. Αυτός ο λόγος αναιρέσεως έχει δύο σκέλη.

43. Πρώτον, η SGL υποστηρίζει κατ' ουσίαν ότι το Πρωτοδικείο ουδόλως αιτιολόγησε την κατά 35 % αύξηση του ποσού του προστίμου, δεδομένου ότι τα αδιαμφισβήτητα γεγονότα και οι αντιφατικές διαπιστώσεις του Πρωτοδικείου δεν παρέχουν καμία βάση που να παρέχει τη δυνατότητα τέτοιας αύξησης. Συναφώς, η SGL παραπέμπει στα επιχειρήματα που προβλήθηκαν ενώπιον του Πρωτοδικείου, όπως αυτά συνοψίζονται στις σκέψεις 303 έως 310 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.

44. Δεύτερον, η SGL υποστηρίζει, κυρίως, ότι εσφαλμένα το Πρωτοδικείο υπέθεσε ότι η ανακοίνωση των αιτιάσεων αρκούσε, όσον αφορά τον χαρακτηρισμό της ως επικεφαλής, για να διασφαλίσει τα δικαιώματά της άμυνας. Το Πρωτοδικείο παρέλειψε να λάβει υπόψη του το γεγονός ότι από τις αιτιάσεις της Επιτροπής δεν προέκυπτε η πρόθεση της Επιτροπής να θεωρήσει την SGL ως επικεφαλής της συμπράξεως. Επομένως, κακώς το Πρωτοδικείο έκρινε, με τη σκέψη 150 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η SGL μπορούσε να εξασφαλίσει επαρκώς την άμυνά της βάσει των πληροφοριακών στοιχείων που περιείχε η ανακοίνωση των αιτιάσεων.

45. Η Επιτροπή αμφισβητεί αμφότερα τα επιχειρήματα της SGL και υποστηρίζει ότι αυτός ο λόγος αναιρέσεως είναι, τουλάχιστον εν μέρει, απαράδεκτος.

Εκτίμηση

46. Ως προς το πρώτο σκέλος αυτού του λόγου αναιρέσεως, πρέπει κατ' αρχάς να υπομνησθεί ότι η αίτηση αναιρέσεως μπορεί να στηρίζεται μόνο σε λόγους που αφορούν παράβαση νομικών κανόνων, αποκλεισμένης οποιασδήποτε εκτιμήσεως των πραγματικών περιστατικών. Το Πρωτοδικείο είναι αποκλειστικά αρμόδιο, πρώτον, να διαπιστώνει τα πραγματικά περιστατικά, εκτός αν από τα έγγραφα που του προσκομίσθηκαν προκύπτει ότι οι διαπιστώσεις του είναι προφανώς ανακριβείς, και, δεύτερον, να αξιολογεί αυτά τα πραγματικά περιστατικά. Επομένως, το Δικαστήριο δεν έχει αρμοδιότητα να διαπιστώσει τα πραγματικά περιστατικά ή, γενικώς, να εξετάσει τα αποδεικτικά στοιχεία που δέχθηκε το Πρωτοδικείο προς στήριξη των περιστατικών αυτών. Εφόσον οι αποδείξεις αυτές προέκυψαν νομοτύπως και τηρήθηκαν οι γενικές αρχές του δικαίου, καθώς και οι εφαρμοστέοι δικονομικοί κανόνες περί διεξαγωγής των αποδείξεων, το Πρωτοδικείο είναι αποκλειστικά αρμόδιο να αξιολογήσει την αξία που πρέπει να προσδοθεί στα στοιχεία που του προσκομίσθηκαν²¹.

47. Περαιτέρω, το Δικαστήριο δεν είναι αρμόδιο να αποφανθεί επί αιτήσεως αναιρέσεως, στον βαθμό που, στην πραγματικότητα, αυτή αποτελεί απλώς αίτηση επανεξετάσεως της αιτήσεως που υποβλήθηκε ενώπιον του Πρωτοδικείου. Δυνάμει των άρθρων 225 ΕΚ, 58, πρώτο εδάφιο, του

Οργανισμού του Δικαστηρίου και 112, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, η αίτηση αναιρέσεως πρέπει, αντιθέτως, να παραθέτει επακριβώς τα επικρινόμενα σημεία της αποφάσεως της οποίας ζητείται η αναιρέση, καθώς και τα νομικά επιχειρήματα που στηρίζουν κατά τρόπο συγκεκριμένο το αίτημα αυτό. Δεν ανταποκρίνεται στην απαίτηση αυτή η αίτηση αναιρέσεως η οποία, χωρίς να περιέχει καν επιχειρηματολογία που να αποσκοπεί ειδικά στον προσδιορισμό του νομικού σφάλματος το οποίο ενέχει η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, περιορίζεται στην απλή ή κατά γράμμα επανάληψη των λόγων και των επιχειρημάτων που έχουν ήδη προβληθεί ενώπιον του Πρωτοδικείου²².

48. Με το πρώτο σκέλος του δεύτερου λόγου αναιρέσεως, η SGL αμφισβητεί τα συμπεράσματα που διατύπωσε το Πρωτοδικείο με τις σκέψεις 316 επ. της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως, κατά τα οποία η SGL ήταν πράγματι επικεφαλής. Ωστόσο, δεν προβάλλει κανένα επιχειρήμα που να αποδεικνύει το νομικό σφάλμα στο οποίο υπέπεσε το Πρωτοδικείο επ' αυτού. Επομένως, τα επιχειρήματα της SGL βάλλουν στην πραγματικότητα κατά της εκ μέρους του Πρωτοδικείου διαπιστώσεως και εκτιμήσεως των πραγματικών περιστατικών. Επιπλέον, στο μέτρο που η SGL παραπέμπει στα επιχειρήματα που είχε ήδη προβάλει ενώπιον του Πρωτοδικείου και τα επαναλαμβάνει, αυτό το σκέλος του λόγου αναιρέσεως συνιστά στην πραγματικότητα αίτημα επανεξετάσεως της αιτήσεως που υποβλήθηκε ενώπιον του Πρωτοδικείου.

21 — Βλ., μεταξύ άλλων, διάταξη του Δικαστηρίου της 17ης Σεπτεμβρίου 1996, C-19/95 P, San Marco Impex Italiana κατά Επιτροπής (Συλλογή 1996, σ. I-4435, σκέψη 40), αποφάσεις του Δικαστηρίου της 2ας Μαρτίου 1994, C-53/92 P, Hilti κατά Επιτροπής (Συλλογή 1994, σ. I-667, σκέψη 42), και της 28ης Ιουνίου 2005, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P έως C-208/02 P και C-213/02 P, Dansk Rorindustri κ.λπ. κατά Επιτροπής (Συλλογή 2005, σ. I-5425, σκέψη 177).

22 — Βλ. συναφώς, μεταξύ άλλων, αποφάσεις του Δικαστηρίου της 28ης Μαΐου 1998, C-7/95 P, Deere κατά Επιτροπής (Συλλογή 1998, σ. I-3111, σκέψη 20), και της 7ης Ιουλίου 2005, C-208/03 P, Le Pen κατά Κοινοβουλίου (Συλλογή 2005, σ. I-6051, σκέψη 39, καθώς και την εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

49. Επιβάλλεται, επομένως, το συμπέρασμα ότι, όπως ορθώς επισήμανε η Επιτροπή, το πρώτο σκέλος του δευτέρου λόγου αναιρέσεως πρέπει, στο μέτρο αυτό, να θεωρηθεί απαράδεκτο.

50. Ωστόσο, ο ισχυρισμός της SGL ότι η αιτιολογία της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως είναι αντιφατική συνιστά νομικό ζήτημα που μπορεί να προβληθεί κατ' αναιρέση²³.

51. Κατά την SGL, η συλλογιστική του Πρωτοδικείου στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση είναι αντιφατική, στο μέτρο που κρίνει μεν, με τις σκέψεις 328 επ. της αποφάσεως αυτής, ότι η συμπεριφορά των λοιπών μελών της συμπράξεως, ιδίως της LCL και της Tokai, δεν διακρίνεται τόσο σαφώς από αυτήν της SGL, όπως ισχυρίστηκε η Επιτροπή, πλην όμως επιβεβαιώνει κατ' αρχήν, με τη σκέψη 331, την αύξηση του προστίμου, περιορίζοντάς την απλώς στο 35%.

52. Δεν συμφωνώ ότι υπάρχει αντίφαση, καθότι το Πρωτοδικείο δεν έκρινε ότι δεν υπήρχε καμία διαφορά μεταξύ της σοβαρότητας της παραβάσεως της SGL και της

σοβαρότητας των παραβάσεων των Tokai και LCL, αλλά επισήμανε απλώς ότι η διαφορά δεν ήταν τόσο σημαντική ώστε να δικαιολογεί την κατά 50% αύξηση του βασικού προστίμου που επιβλήθηκε στην SGL. Κατά συνέπεια, το Πρωτοδικείο, κατά την άσκηση της αρμοδιότητάς του πλήρους δικαιοδοσίας, μείωσε, με τη σκέψη 331 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, την αύξηση του προστίμου από 50 σε 35%. Επομένως, το εν λόγω επιχείρημα είναι αβάσιμο.

53. Συνεπώς, το πρώτο σκέλος του δευτέρου λόγου αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί.

54. Όσον αφορά το δεύτερο σκέλος αυτού του λόγου αναιρέσεως, που αφορά την προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας της SGL, το Πρωτοδικείο ορθώς περιέγραψε, με τη σκέψη 139 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, τον κανόνα περί υπολογισμού των προστίμων, όπως αυτός έχει οριστεί με πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, κατά την οποία, αν η Επιτροπή αναφέρει ρητώς, με την ανακοίνωση αιτιάσεων, ότι πρόκειται να εξετάσει αν πρέπει να επιβάλει πρόστιμα στις οικείες επιχειρήσεις και αν αναφέρει τα κύρια πραγματικά και νομικά στοιχεία που μπορούν να επισύρουν πρόστιμο, όπως είναι η σοβαρότητα και η διάρκεια της υποτιθέμενης παραβάσεως και το γεγονός ότι αυτή τελέστηκε «εκ προθέσεως ή εξ αμελείας», πληροί την υποχρέωσή της σεβασμού του δικαιώματος ακροάσεως των επιχειρήσεων²⁴.

23 — Βλ., ειδικότερα, αποφάσεις του Δικαστηρίου της 1ης Οκτωβρίου 1991, C-283/90 P, Vidranyi κατά Επιτροπής (Συλλογή 1991, σ. I-4339, σκέψη 29), της 20ής Νοεμβρίου 1997, C-188/96 P, Επιτροπή κατά V (Συλλογή 1997, σ. I-6561, σκέψη 24), της 17ης Δεκεμβρίου 1998, C-185/95 P, Baustahlgewerbe κατά Επιτροπής (Συλλογή 1998, σ. I-8417, σκέψη 25), και της 7ης Μαΐου 1998, C-401/96 P, Somaco κατά Επιτροπής (Συλλογή 1998, σ. I-2587, σκέψη 53).

24 — Βλ., υπ' αυτή την έννοια, μεταξύ άλλων, προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 21 απόφαση Dansk Rorindustri κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 428, απόφαση του Δικαστηρίου της 9ης Νοεμβρίου 1983, 322/81, Michelin κατά Επιτροπής (Συλλογή 1983, σ. 3461, σκέψεις 19 και 20), και απόφαση Showa Denko, προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 3, σκέψη 69.

55. Ορθώς, επίσης, το Πρωτοδικείο έκρινε ότι η Επιτροπή, ενεργώντας κατ' αυτόν τον τρόπο, παρέχει στις επιχειρήσεις τα αναγκαία στοιχεία για να αμυνθούν όχι μόνον έναντι της διαπιστώσεως της παραβάσεως, αλλά και έναντι της επιβολής προστίμου²⁵.

56. Έκρινε επίσης ορθώς ότι, στο πλαίσιο της οικείας διαδικασίας, τα δικαιώματα άμυνας διασφαλίζονται ενώπιον της Επιτροπής μέσω της δυνατότητας υποβολής παρατηρήσεων σχετικών με τη διάρκεια, τη σοβαρότητα και το προβλέψιμο του αντίθετου προς τον ανταγωνισμό χαρακτήρα της παραβάσεως, αλλά ότι, αντιθέτως, η Επιτροπή δεν ήταν υποχρεωμένη να εξηγήσει τον τρόπο με τον οποίο θα χρησιμοποιούσε καθένα από αυτά τα πραγματικά και νομικά στοιχεία για τον καθορισμό του ύψους του προστίμου²⁶.

57. Κατά την άποψή μου, λαμβανομένης υπόψη της ως άνω νομολογίας, το Πρωτοδικείο δεν υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο, κρίνοντας ότι η ανακοίνωση των αιτιάσεων περιείχε επαρκώς συγκεκριμένες ενδείξεις ως προς τον τρόπο με τον οποίο η Επιτροπή σκόπευε να καθορίσει το ποσό του προστίμου, ειδικώς όσον αφορά τη σοβαρότητα της παραβάσεως.

58. Όπως επισήμανε το Πρωτοδικείο, με τη σκέψη 148 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, μολονότι η ιδιότητα αυτή δεν αποδόθηκε τελικά στην LCL, η ανακοίνωση των αιτιάσεων ανέφερε, εν πάση περιπτώσει, ότι η SGL είχε, από κοινού με την LCL, ρόλο πρωταγωνιστή ή καθοδηγητή στη σύμπραξη. Επομένως, η SGL είχε ενημερωθεί ότι η Επιτροπή σκόπευε να της αποδώσει την ιδιότητα του επικεφαλής και ότι η κατάσταση αυτή μπορούσε να ληφθεί υπόψη κατά τον καθορισμό του προστίμου.

59. Το γεγονός ότι, τελικώς, η Επιτροπή χαρακτήρισε την SGL ως μοναδική επικεφαλής της συμπράξεως δεν μεταβάλλει, κατά την άποψή μου, τη θέση της Επιτροπής σε βαθμό που να θίγει ουσιωδώς τα δικαιώματα άμυνας της SGL, δεδομένου ότι η ανακοίνωση των αιτιάσεων, λόγω της φύσεώς της, είναι προσωρινή και ενδέχεται να τροποποιηθεί από την Επιτροπή κατά την αξιολόγηση στην οποία προβαίνει βάσει των παρατηρήσεων που της υποβάλλουν οι διάδικοι, η οποία μπορεί μεταξύ άλλων να παραιτηθεί από αιτιάσεις, όπως αυτή κατά την οποία η LCL είχε ρόλο επικεφαλής.

60. Πρέπει να προστεθεί ότι, όπως παρατήρησε η Επιτροπή, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές και την πρακτική της στον τομέα αυτό, το επιβληθέν πρόστιμο μπορεί να αυξηθεί κατά 50 %, ανεξαρτήτως του αν θεωρηθεί ως επικεφαλής μόνον ένας ή περισσότεροι από τους μετέχοντες στη σύμπραξη.

25 — Βλ., ειδικώς, προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 21 απόφαση Dansk Rørdindustri κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 428, και απόφαση του Δικαστηρίου της 7ης Ιουνίου 1983, 100 έως 103/80, Musique diffusion française κ.λπ. κατά Επιτροπής (Συλλογή 1983, σ. 1825, σκέψη 21).

26 — Βλ., υπ' αυτή την έννοια, μεταξύ άλλων, προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 21 απόφαση Dansk Rørdindustri κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψεις 434 έως 439· βλ., επίσης, όσον αφορά τη νομολογία του Πρωτοδικείου επ' αυτού, ειδικότερα την απόφαση της 20ής Μαρτίου 2002, T-23/99, LR AF 1998 κατά Επιτροπής (Συλλογή 2002, σ. II-1705, σκέψη 200).

61. Επιπλέον, το Πρωτοδικείο έκρινε συναφώς, με τη σκέψη 149 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι ουδόλως προκύπτει ότι η ευθύνη της SGL ως επικεφαλής της συμπράξεως αυξήθηκε πράγματι λόγω του ότι η Επιτροπή της απέδωσε και την ιδιότητα του επικεφαλής που είχε αρχικώς αποδώσει στην LCL. Αυτό αποτελεί διαπίστωση μη υποκείμενη αφ' εαυτής στον έλεγχο του Δικαστηρίου, δεδομένου ότι η SGL δεν υποστήριξε ότι το Πρωτοδικείο είχε αλλοιώσει τα αποδεικτικά στοιχεία ως προς το σημείο αυτό²⁷.

62. Επομένως, και το δεύτερο σκέλος του δευτέρου λόγου αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί.

Γ — Τρίτος λόγος αναιρέσεως που αφορά νομικά σφάλματα σχετικά με την επίκριση ως προς τις ανεπαρκείς γλωσσικές γνώσεις της αρμόδιας για την υπόθεση ομάδας της Επιτροπής

Κύρια επιχειρήματα

63. Με τον τρίτο λόγο αναιρέσεως, η SGL βάλλει κυρίως κατά του ότι το Πρωτοδικείο, με τη σκέψη 154 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, παρέλειψε να εξετάσει τον

ισχυρισμό της σχετικά με την ανεπανόρθωτη προσβολή των δικαιωμάτων της άμυνας, λόγω των ανεπαρκών γλωσσικών γνώσεων των μελών της αρμόδιας για την υπόθεση ομάδας της Επιτροπής, παρά τους τεκμηριωμένους ισχυρισμούς της SGL και των αποδεικτικών στοιχείων που προσκόμισε.

64. Το Πρωτοδικείο εσφαλμένα έκρινε ότι ο ισχυρισμός αυτός αποτελούσε απλή εικασία που δεν τεκμηριώθηκε από αξιόπιστα αποδεικτικά στοιχεία. Η άποψη αυτή συνιστά εσφαλμένη εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών.

65. Περαιτέρω, το γεγονός ότι οι αρμόδιοι υπάλληλοι δεν είχαν τις αναγκαίες γλωσσικές γνώσεις στέρησε την SGL από τα δικαιώματά της άμυνας κατά τη διοικητική διαδικασία. Το Πρωτοδικείο, κρίνοντας ότι το γεγονός αυτό δεν ασκούσε επιρροή, προσέβαλε τα δικαιώματά της άμυνας.

66. Η Επιτροπή θεωρεί ότι τα συμπεράσματα στα οποία κατέληξε το Πρωτοδικείο με τις σκέψεις 154 και 155 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως είναι ορθά και δεν πάσχουν λόγω εσφαλμένης εκτιμήσεως των πραγματικών περιστατικών ή λόγω προσβολής των δικαιωμάτων άμυνας. Εκτιμά ότι, εφόσον η διοικητική διαδικασία διεξήχθη από τη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού και ολοκληρώθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή γενικώς, δεν είναι καθοριστικής σημασίας οι γλωσσικές γνώσεις ενός συγκεκριμένου μέλους της ομάδας των εξεταστών.

²⁷ — Βλ. σημείο 46 ανωτέρω.

Εκτίμηση

67. Στο μέτρο που η SGL, με τον τρίτο λόγο αναιρέσεως, αμφισβητεί το συμπέρασμα στο οποίο κατέληξε το Πρωτοδικείο με τη σκέψη 154 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, με την οποία απέρριψε τον ισχυρισμό της SGL ότι η Επιτροπή είχε αναθέσει τη «γερμανική υπόθεση» σε υπαλλήλους που δεν γνώριζαν επαρκώς τη γερμανική γλώσσα, το συμπέρασμα αυτό στηρίζεται σε εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών και αξιολόγηση των αποδεικτικών στοιχείων που δεν μπορούν να αμφισβητηθούν κατ' αναίρεση²⁸. Ως εκ τούτου, ο τρίτος λόγος αναιρέσεως είναι απαράδεκτος.

68. Επιπλέον, όσον αφορά το επιχείρημα ότι η SGL είχε προσφερθεί να προσκομίσει συμπληρωματικά αποδεικτικά στοιχεία για να τεκμηριώσει τον ισχυρισμό της, πρέπει να σημειωθεί ότι εναπόκειται στο Πρωτοδικείο να εκτιμήσει τη χρησιμότητα μιας τέτοιας προσφοράς σε σχέση με το αντικείμενο της διαφοράς και την αναγκαιότητα να προχωρήσει στην εξέταση συμπληρωματικών αποδεικτικών στοιχείων²⁹.

69. Ακολούθως, στο μέτρο που η SGL υποστηρίζει ότι το Πρωτοδικείο προσέβαλε τα δικαιώματά της άμυνας, κατά την αξιολόγηση του γεγονότος ότι οι οικείοι υπάλληλοι δεν είχαν τις αναγκαίες γλωσσικές

γνώσεις (εν προκειμένω, γνώσεις της γερμανικής), πρέπει να σημειωθεί, πρώτον, όπως προανέφερα, ότι το Πρωτοδικείο απέρριψε τον ισχυρισμό αυτό σχετικά με τα πραγματικά περιστατικά, οπότε το ζήτημα αν τούτο συνιστά προσβολή του δικαιώματός της ακροάσεως δεν τέθηκε στην πραγματικότητα ενώπιον του δικαστηρίου αυτού.

70. Δεύτερον, θεωρώ πάντως ότι οι γλωσσικές γνώσεις —ή η έλλειψη γνώσεων— ενός συγκεκριμένου μέλους της ομάδας της Επιτροπής και μόνο δεν μπορούν να είναι καθοριστικής σημασίας. Αρμόδια για τη διεξαγωγή των διαδικασιών στον τομέα του δικαίου του ανταγωνισμού είναι η Επιτροπή στο σύνολό της, η οποία φέρει συλλογικά την ευθύνη για τις τελικές αποφάσεις με τις οποίες περατώνονται οι διαδικασίες αυτές.

71. Πράγματι, αν, όπως ορθώς επισήμανε το Πρωτοδικείο με τη σκέψη 154 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, η SGL είχε καταφέρει να αποδείξει ότι τα στοιχεία στα οποία στηρίχθηκε η Επιτροπή για την έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως ήταν ανακριβή, η απόφαση αυτή θα έπασχε λόγω σφάλματος επί της ουσίας και θα έπρεπε, ως εκ τούτου, να ακυρωθεί λόγω αυτού, ανεξαρτήτως του αν η εν λόγω πλημμέλεια οφειλόταν στις ανεπαρκείς γλωσσικές γνώσεις ενός συγκεκριμένου μέλους της ομάδας ή σε οποιοδήποτε άλλο γεγονός της εσωτερικής οργάνωσης της Επιτροπής που μπορούσε να την οδηγήσει στη διάπραξη σφάλματος.

28 — Βλ. σημείο 46 ανωτέρω και την παρατιθέμενη στην υποσημείωση 21 νομολογία.

29 — Βλ., υπ' αυτή την έννοια, μεταξύ άλλων προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 21 απόφαση Dansk Røridustri κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 68, και προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 23 απόφαση Baustahlgewebe κατά Επιτροπής, σκέψη 70.

72. Συνεπώς, ο τρίτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί.

Δ — Τέταρτος λόγος αναιρέσεως αντλούμενος από το ότι η συνεργασία της SGL υποεκτιμήθηκε όσον αφορά τη μείωση του προστίμου δυνάμει της ανακοινώσεως περί συνεργασίας

Κύρια επιχειρήματα

73. Με τον τέταρτο λόγο αναιρέσεως, η SGL στρέφεται κατά των συμπερασμάτων που διατύπωσε το Πρωτοδικείο με τις σκέψεις 367 έως 375 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, με τις οποίες απέρριψε τα επιχειρήματα της SGL περί παραβάσεως της ανακοινώσεως της συνεργασίας και, κατ'επέκταση, περί της ανεπαρκούς μειώσεως του προστίμου εκ μέρους του Πρωτοδικείου.

74. Η SGL υποστηρίζει, κυρίως, ότι η συνεργασία της υποεκτιμήθηκε. Πρώτον, εσφαλμένα το Πρωτοδικείο έκρινε, με τη σκέψη 367 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η SGL δεν είχε δικαίωμα σε σημαντικότερη μείωση του προστίμου, για τον λόγο ότι εσφαλμένα θεωρήθηκε επικεφαλής της συμπράξεως. Δεύτερον, η SGL υποστηρίζει ότι υπέστη δυσμενή διάκριση, καθότι η συνεργασία της είχε τουλάχιστον την ίδια αξία με αυτή των λοιπών συμμετεχόντων, ιδίως της UCAR.

75. Η SGL βάλλει κατά των διαπιστώσεων του Πρωτοδικείου στις σκέψεις 368, 370 και 373 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως και υποστηρίζει, μεταξύ άλλων, συναφώς ότι η αξία της παρεχόμενης συνεργασίας δεν εξαρτάται από τη συμβολή που πράγματι λαμβάνει υπόψη της η Επιτροπή.

76. Κατά την Επιτροπή, οι εν λόγω διαπιστώσεις του Πρωτοδικείου είναι ορθές και οι αιτιάσεις της SGL, οι οποίες είναι εν μέρει απαράδεκτες, πρέπει να απορριφθούν στο σύνολό τους.

77. Αναφέρεται, ειδικώς, στη διακριτική ευχέρεια της οποίας απολαύει η Επιτροπή όσον αφορά τη μείωση του προστίμου και, ειδικότερα, ως προς την αξιολόγηση της ποιότητας και της χρησιμότητας της συνεργασίας που παρέχουν τα διάφορα μέλη της συμπράξεως. Επιπλέον, όπως ορθώς επισήμανε το Πρωτοδικείο με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, αν είχε αποφασίσει ότι η Επιτροπή όφειλε να αποδείξει ότι συγκεκριμένη επιχείρηση διέπραξε παράβαση σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, θα υπεκαθίστατο στις αρμοδιότητες της Επιτροπής.

Εκτίμηση

78. Κατ' αρχάς, πρέπει να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι, κατά πάγια νομολογία, η Επιτροπή έχει ευρεία διακριτική ευχέρεια

για τον καθορισμό του ποσού του προστίμου, καθώς και για τη μείωσή του δυνάμει της ανακοινώσεως περί συνεργασίας³⁰. Μολονότι εναπόκειται στο Δικαστήριο να επαληθεύσει αν το Πρωτοδικείο αξιολόγησε ορθώς την εκ μέρους της Επιτροπής άσκηση αυτής της διακριτικής ευχέρειας, δεν εναπόκειται σ' αυτό, όταν αποφαινεται κατ' αναίρεση επί νομικών ζητημάτων, να υποκαθιστά το Πρωτοδικείο, για λόγους επείκειας, στην κρίση του, το οποίο αποφαινεται, κατά πλήρη δικαιοδοσία, επί του ύψους των επιβαλλόμενων προστίμων³¹.

79. Όσον αφορά την εκτίμηση της μείωσης που παρασχέθηκε στην SGL, το Πρωτοδικείο στήριξε, κατ' αρχάς, την εκτίμησή του, ορθώς κατά την άποψή μου, στην υπόθεση ότι, όπως προκύπτει από το σαφές γράμμα της ανακοινώσεως περί συνεργασίας, η οποία κάνει λόγο για την επιχείρηση που «πρώτη» προσκομίζει «καθοριστικά» στοιχεία που αποδεικνύουν την «ύπαρξη» της συμπράξεως, μόνο μία επιχείρηση, συγκεκριμένα η πρώτη που προσκομίζει τέτοια αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με την ύπαρξη της συμπράξεως, μπορεί να τύχει ουσιαστικής μείωσης του προστίμου δυνάμει του τμήματος Β της ανακοινώσεως περί συνεργασίας, εξαιρουμένων των λοιπών επιχειρήσεων που προσκομίζουν (μεταγενέστερα) αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με συγκεκριμένες περιόδους ή με ιδιαίτερες πτυχές της εξέλιξης της εν λόγω συμπράξεως.

80. Επομένως, το Πρωτοδικείο ορθώς έκρινε ότι η Επιτροπή ορθώς διαπίστωσε ότι μόνον η UCAR ήταν η πρώτη επιχείρηση για την εφαρμογή των τίτλων Β και Γ της ανακοινώσεως περί συνεργασίας.

81. Κατά συνέπεια, το Πρωτοδικείο ορθώς επίσης διαπίστωσε, με τη σκέψη 367 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η SGL δεν πληρούσε τις προϋποθέσεις του τμήματος Β, στοιχείο β', ούτε του τμήματος Β, στοιχείο ε', της ανακοινώσεως περί συνεργασίας, λόγω του ρόλου της ως επικεφαλής. Η αξιολόγηση αυτή στηρίχθηκε σε εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών που, όπως επισήμανα ανωτέρω³², δεν μπορεί να αμφισβητηθεί κατ' αναίρεση.

82. Ακολούθως, όσον αφορά τον ισχυρισμό της SGL που βάλλει κατά της σκέψεως 368 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Πρωτοδικείο ορθώς έκρινε ότι η Επιτροπή δεν όφειλε να ανταμείψει τη συνεργασία με μείωση του προστίμου, εφόσον δεν στηρίχθηκε στα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία για να διαπιστώσει ή να τιμωρήσει παράβαση του κοινοτικού δικαίου του ανταγωνισμού. Συναφώς, από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι η συμβολή αυτή μπορεί να δικαιολογήσει μείωση του προστίμου λόγω της συνεργασίας, μόνον εφόσον παρέχει πράγματι στην Επιτροπή τη δυνατότητα

30 — Βλ. προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 21 απόφαση Dansk Rørintustri κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψεις 393 και 394.

31 — Βλ. προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 3 απόφαση SGL Carbon, σκέψη 48, και προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 21 απόφαση Dansk Rørintustri κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 245.

32 — Βλ. σημεία 46 και 48 ανωτέρω.

να εκπληρώσει την αποστολή της όσον αφορά τη διαπίστωση και τον τερματισμό της παραβάσεως και διευκολύνει στην πράξη το ρόλο της Επιτροπής³³, πράγμα που δεν μπορεί να ισχύει αν η Επιτροπή δεν έλαβε καν υπόψη την εν λόγω συμβολή.

83. Συναφώς, το Πρωτοδικείο ορθώς επισήμανε, με τις σκέψεις 369 και 370 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι, λόγω της προς τούτο διακριτικής ευχέρειάς της, η Επιτροπή δεν μπορεί να υποχρεωθεί να διαπιστώνει και να τιμωρεί κάθε αντίθετη προς τον ανταγωνισμό συμπεριφορά, τα δε κοινοτικά δικαστήρια δεν μπορούν —έστω και ενόψει της μείωσης του προστίμου— να κρίνουν ότι η Επιτροπή, λαμβανομένων υπόψη των αποδεικτικών στοιχείων που είχε στη διάθεσή της, όφειλε να αποδείξει ότι συγκεκριμένη επιχείρηση διέπραξε παράβαση κατά συγκεκριμένο χρονικό διάστημα. Επομένως, η SGL δεν μπορεί να ισχυριστεί ότι η συμβολή της έπρεπε να ανταμειφθεί με σημαντική μείωση του προστίμου, για τον λόγο ότι η Επιτροπή όφειλε, λόγω της συμβολής αυτής, να διαπιστώσει ή να τιμωρήσει συγκεκριμένη παράβαση.

84. Όσον αφορά, τέλος, τον ισχυρισμό της SGL ότι η συνεργασία της υποεκτιμήθηκε σε σύγκριση με αυτήν των λοιπών μελών της συμπράξεως, πρέπει πρώτον να σημειωθεί,

όπως ορθώς επισήμανε το Πρωτοδικείο με τη σκέψη 371 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή απολαύει ευρείας διακριτικής ευχέρειας κατά την εκτίμηση της ποιότητας και της χρησιμότητας της συνεργασίας που παρέχουν τα διάφορα μέλη μιας συμπράξεως. Δεύτερον, η SGL δεν ανέφερε τον λόγο για τον οποίο θεωρεί ότι το Πρωτοδικείο παρέλειψε να επικρίνει την πρόδηλη εκ μέρους της Επιτροπής κατάχρηση αυτού του περιθωρίου εκτιμήσεως.

85. Επιπλέον, όσον αφορά τον ισχυρισμό της SGL ότι υπέστη δυσμενή διάκριση σε σχέση με τη UCAR, πρέπει να σημειωθεί ότι, μολονότι αληθεύει ότι, για τον καθορισμό του ποσού του προστίμου και τη χορήγηση μείωσης, η Επιτροπή οφείλει κατ' αρχήν, αν και υπό την επιφύλαξη της ευρείας διακριτικής ευχέρειας της οποίας απολαύει, να σέβεται την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως³⁴, η συμβολή της UCAR ορθώς οδήγησε, όπως προανέφερα, στον χαρακτηρισμό της ως «πρώτης» επιχειρήσεως για την εφαρμογή του τμήματος Β της ανακοινώσεως περί συνεργασίας. Για τον λόγο αυτό και μόνον, η σπουδαιότητα της συμβολής της και η μείωση που της χορηγήθηκε δεν σχετίζονται με τη συμβολή της SGL και τη μείωση του δικού της προστίμου. Επομένως, δεν μπορεί να υποστηρίξει ότι υπέστη δυσμενή διάκριση λόγω της διαφοράς μεταξύ της μείωσης του δικού της προστίμου και της μείωσης του προστίμου της UCAR.

33 — Βλ., υπ' αυτή την έννοια, απόφαση του Δικαστηρίου της 16ης Νοεμβρίου 2000, C-297/98 P, SCA Holding κατά Επιτροπής (Συλλογή 2000, σ. I-10101, σκέψεις 36 και 37), και προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 21 απόφαση Dansk Rørintistri κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 399.

34 — Βλ. προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 9 απόφαση Limburgse Vinyl Maatschappij κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 617.

86. Συνεπώς, οι διαπιστώσεις του Πρωτοδικείου ως προς τη μείωση του προστίμου που επιβλήθηκε στην SGL δεν ενέχουν νομικά σφάλματα. Ως εκ τούτου, ο τέταρτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί.

Ε — Πέμπτος λόγος αναιρέσεως περί της παραλείψεως του Πρωτοδικείου να λάβει υπόψη του την ικανότητα της SGL να καταβάλει το πρόστιμο και περί των δυσανάλογα υψηλών προστίμων

Κύρια επιχειρήματα

87. Με τον πέμπτο λόγο αναιρέσεως, η SGL ισχυρίζεται ότι το Πρωτοδικείο κακώς έκρινε, με τη σκέψη 333 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η Επιτροπή δεν όφειλε, κατά τον καθορισμό του ποσού του προστίμου, να λάβει υπόψη της τη δύσκολη οικονομική κατάσταση της SGL και την έλλειψη κεφαλαίων για την πληρωμή του προστίμου.

88. Η SGL προβάλλει, κυρίως, δύο επιχειρήματα προς στήριξη του λόγου αυτού. Πρώτον, υποστηρίζει ότι το επιβληθέν πρόστιμο —ακόμη και μετά τη μείωσή του— είναι δυσανάλογα υψηλό, δεδομένου μάλιστα ότι η ικανότητα της οικείας εταιρίας να πληρώσει το πρόστιμο δεν ελήφθη υπόψη κατά τη χρονική στιγμή της εκδόσεως της

αποφάσεως. Δεύτερον, η SGL υποστηρίζει ότι η Επιτροπή και το Πρωτοδικείο υποχρεούνταν εκ του νόμου να λάβουν υπόψη την ικανότητα πληρωμής της SGL. Το Πρωτοδικείο, παραλείποντας να επαληθεύσει αν το επιβληθέν πρόστιμο έθετε σε κίνδυνο την οικονομική βιωσιμότητα της οικείας εταιρίας, ερμήνευσε εσφαλμένα το σημείο 5, στοιχείο β', των κατευθυντήριων γραμμών.

89. Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι τα επιχειρήματα αυτά είναι απαράδεκτα ή, εν πάση περιπτώσει, αβάσιμα.

Εκτίμηση

90. Στο μέτρο που η SGL, με την αίτησή της αναιρέσεως, προέβαλε πρώτον ορισμένα επιχειρήματα με τα οποία αμφισβητεί την αναλογικότητα του επιβληθέντος προστίμου, ο πέμπτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να θεωρηθεί απαράδεκτος, καθότι, στην πραγματικότητα, αποβλέπει στην εκ νέου γενική εξέταση των προστίμων στην οποία το Δικαστήριο δεν είναι αρμόδιο να προβαίνει κατ' αναίρεση³⁵.

91. Δεύτερον, όσον αφορά τον ισχυρισμό ότι το Πρωτοδικείο δεν έλαβε υπόψη του την ικανότητα πληρωμής της SGL, πρέπει να

³⁵ — Βλ., μεταξύ άλλων, προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 21 απόφαση Dansk Rørdindustri κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψεις 245 και 246, και απόφαση του Δικαστηρίου της 29ης Απριλίου 2004, C-359/01 P, British Sugar κατά Επιτροπής (Συλλογή 2004, σ. I-4933, σκέψεις 48 και 49).

σημειωθεί ότι, κατά πάγια νομολογία την οποία αντικατοπτρίζει πλήρως η σκέψη 333 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή δεν είναι υποχρεωμένη, κατά τον καθορισμό του ποσού του προστίμου, να λάβει υπόψη την ελλειμματική οικονομική κατάσταση μιας επιχειρήσεως, καθόσον η αναγνώριση μιας τέτοιας υποχρεώσεως θα κατέληγε να δώσει αδικαιολόγητο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στις επιχειρήσεις που είναι λιγότερο προσαρμοσμένες στις συνθήκες της αγοράς³⁶.

92. Ακολούθως, όσον αφορά το τμήμα 5, στοιχείο β', των κατευθυντήριων γραμμών, κατά το οποίο πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η πραγματική ικανότητα πληρωμής που έχει μια επιχείρηση, το Δικαστήριο έχει αποφανθεί, με την απόφαση SGL Carbon, ότι η διάταξη αυτή ουδόλως θέτει υπό αμφισβήτηση την προαναφερθείσα νομολογία. Όπως επισήμανε το Δικαστήριο στην υπόθεση εκείνη, η ικανότητα πληρωμής ασκεί επιρροή μόνον υπό «συγκεκριμένες κοινωνικές συνθήκες», οι οποίες συνίστανται στις συνθήκες που ενδέχεται να έχει η πληρωμή του προστίμου, ιδίως όσον αφορά την αύξηση της ανεργίας ή την επιδείνωση των οικονομικών κλάδων από τους οποίους προμηθεύεται και τους οποίους προμηθεύει η σχετική επιχείρηση³⁷.

93. Κατόπιν τούτων, συμφωνώ με το Πρωτοδικείο ότι, βάσει του κοινοτικού δικαίου,

δεν αποκλείεται το ενδεχόμενο το μέτρο που λαμβάνει μια κοινοτική αρχή να προκαλεί την πτώχευση ή την εκκαθάριση μιας συγκεκριμένης επιχειρήσεως. Επιπλέον, η SGL δεν απέδειξε την ύπαρξη «συγκεκριμένων κοινωνικών συνθηκών» κατά την προαναφερθείσα έννοια.

94. Συνεπώς, το Πρωτοδικείο δεν υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο, απορρίπτοντας, με τη σκέψη 333 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, τον ισχυρισμό περί παραλείψεως της Επιτροπής να λάβει υπόψη της την ικανότητα πληρωμής της SGL.

95. Επομένως, ο πέμπτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί.

ΣΤ — Έκτος λόγος αναιρέσεως περί εσφαλμένου καθορισμού του επιτοκίου

Κύρια επιχειρήματα

36 — Βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 8ης Νοεμβρίου 1983, 96/82 έως 102/82, 104/82, 105/82, 108/82 και 110/82, IAZ κ.λπ. κατά Επιτροπής (Συλλογή 1983, σ. 3369, σκέψεις 54 και 55), και προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 21 απόφαση Dansk Rørintustri κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 327.

37 — Βλ. προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 3 απόφαση SGL Carbon, σκέψη 106.

96. Ο έκτος λόγος αναιρέσεως βάλλει κατά των σκέψεων 408 έως 415 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, με τις οποίες το Πρωτοδικείο απέρριψε τους λόγους για

τους οποίους η SGL ζήτησε να μην ισχύσουν τα επιτόκια που ορίστηκαν με το άρθρο 3, τρίτο εδάφιο, της προσβαλλομένης αποφάσεως (6,75 %) και με το από 20 Δεκεμβρίου 2002 έγγραφο της Επιτροπής (2 %).

σκέψη 411 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, σε πάγια νομολογία κατά την οποία, μεταξύ των εξουσιών που έχει η Επιτροπή βάσει του άρθρου 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 17 περιλαμβάνονται η εξουσία να καθορίσει το επιτόκιο των τόκων αυτών όσο και τα της εφαρμογής της αποφάσεώς της³⁸.

97. Η SGL εμμένει στα επιχειρήματα που προέβαλε ενώπιον του Πρωτοδικείου, κατά τα οποία τα επιτόκια που ορίστηκαν ήταν πολύ υψηλά και το σχετικό εδάφιο της προσβαλλομένης αποφάσεως έπρεπε να ακυρωθεί. Το ιδιαίτερος υψηλό επιτόκιο που πρέπει να καταβληθεί συνιστά τελικώς πρόσθετο πρόστιμο που δεν στηρίζεται σε καμία νομική βάση.

100. Περαιτέρω, το Πρωτοδικείο ορθώς έκρινε ότι η Επιτροπή είχε δικαίωμα να καθορίσει σημείο αναφοράς υψηλότερο από το επιτόκιο της αγοράς για τον μέσο δανειζόμενο, στο μέτρο που είναι αναγκαίο για να αποθαρρυνθούν παρελκυστικές συμπεριφορές ως προς την πληρωμή του προστίμου³⁹.

98. Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι τα επιχειρήματα που προέβαλε η SGL —τα οποία αφορούν διαπιστώσεις περί των πραγματικών περιστατικών και συνιστούν επανάληψη των επιχειρημάτων που προβλήθηκαν ενώπιον του Πρωτοδικείου— είναι απαράδεκτα ή, εν πάση περιπτώσει, αβάσιμα.

101. Η SGL δεν απέδειξε, στο πλαίσιο της υπό κρίση αιτήσεως αναιρέσεως, τον λόγο για τον οποίο θεωρεί ότι το Πρωτοδικείο εσφαλμένα έκρινε, με τη σκέψη 412 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η Επιτροπή δεν υπερέβη το περιθώριο εκτιμήσεως του οποίου απολαύει, όπως προανέφερα, κατά τον καθορισμό των επιτοκίων των τόκων υπερημερίας. Αντ' αυτού, η SGL επαναλαμβάνει κατ' ουσίαν τα επιχειρήματα που εξέτασε το Πρωτοδικείο σχετικά με το υπερβολικά υψηλό επιτόκιο, οπότε στην πράξη ζητείται η εκ νέου εξέτασή του⁴⁰. Συναφώς, αυτός ο λόγος αναιρέσεως πρέπει, ως εκ τούτου, να κηρυχθεί απαράδεκτος.

Εκτίμηση

99. Πρέπει, πρώτον, να σημειωθεί ότι το Πρωτοδικείο, απαντώντας στον ισχυρισμό περί ελλείψεως νομιμότητας του επιτοκίου που ορίστηκε σε 6,75 % με την προσβαλλόμενη απόφαση, ορθώς παρέπεμψε, με τη

38 — Βλ. προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 3 απόφαση SGL Carbon, σκέψη 113.

39 — Βλ., υπ' αυτή την έννοια, όπ.π., σκέψεις 114 και 115.

40 — Βλ. σημείο 47 ανωτέρω.

102. Δεύτερον, όσον αφορά τη φερόμενη έλλειψη νομιμότητας του επιτοκίου του 2% επί των προσωρινών πληρωμών που πραγματοποιούν οι επιχειρήσεις για την καταβολή των προστίμων τους, το Πρωτοδικείο θεώρησε —ορθώς κατά την άποψή μου— ότι αυτός ο ισχυρισμός, ο οποίος δεν προβλήθηκε με το δικόγραφο που κατατέθηκε στο Πρωτοδικείο, συνιστά νέο ισχυρισμό, κατά την έννοια του άρθρου 48, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου. Κατά συνέπεια, βασίμως απέρριψε τον ισχυρισμό αυτό ως απαράδεκτο, με τη σκέψη 413 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Επομένως, κατά μείζονα λόγο, η SGL δεν έχει τη δυνατότητα να προβάλλει τον ισχυρισμό αυτό κατ' αναιρέση.

103. Κατά συνέπεια, ο έκτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί.

104. Κατόπιν του συνόλου των προεκτεθέντων, η αίτηση αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της.

VII — Επί των δικαστικών εξόδων

105. Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, το οποίο έχει εφαρμογή κατ' αναιρέση βάσει του άρθρου 118 του ίδιου κανονισμού, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι η Επιτροπή υπέβαλε τέτοιο αίτημα και η SGL Carbon ηττήθηκε, πρέπει αυτή να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

VIII — Πρόταση

106. Για τους προαναφερθέντες λόγους, προτείνω στο Δικαστήριο τα εξής:

- 1) Να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως.
- 2) Να καταδικάσει την SGL Carbon στα δικαστικά έξοδα.